

*Голові Комітету Верховної Ради України
з питань екологічної політики, природокористу-
вання та ліквідації наслідків чорнобильської ка-
тастрофи
І. І. Сех*

Стосовно чергового законопроекту про полювання на заповідних територіях

Шановна Ірино Ігорівно!

Учасники круглого столу «10 років Карпатської конвенції в Україні: досягнення, не реалізовані можливості, ризики, перспективи», проведеного 10 травня у національному природному парку «Гуцульщина» (м. Косів), котрі представляють установи природно-заповідного фонду України, наукові заклади, органи влади, організації громадянського суспільства, висловлюють своє занепокоєння черговою спробою прийняття Законопроєкту № 2286-д від 12.03.2013 р. "Про внесення змін до Закону України "Про природно-заповідний фонд України", ініційованого Народним депутатом від Партії Регіонів В.Д. Барвиненком.

За нашою оцінкою цей законопроєкт є намаганням знищити саму сутність ідеї заповідання. Принцип заповідання та одночасне полювання на заповідних територіях є речами протилежними та несумісними. Завданням заповідних територій є збереження еталонних ділянок дикої природи та їхнього біологічного різноманіття у зв'язку з чим будь-яке пряме втручання людини, в тому числі через полювання, є вкрай небезпечним та суперечить меті заповідання.

Цей законопроєкт – п'ята спроба розпочати полювання в заповідниках. Чотири попередні законопроєкти: № 7288 від 22.10.2010 р., № 7421 від 02.12.2010 р., № 8405 від 19.04.2011 р., № 2286 від 13.02.2013 р., послідовно відхилялися народними депутатами, незалежно від їхньої фракційної приналежності.

Адже одним із найголовніших завдань об'єктів ПЗФ є збереження зникаючих та рідкісних видів, занесених до Червоної книги України, в тому числі, й тих, які приваблюють до себе увагу мисливців. Відкриття природних резерватів для полювання призведе до екологічного стресу популяцій цих тварин, що загрожує повному їх вимиранню на території України. Як наслідок, все це призведе до втрати природної та екологічної цінності цих територій, завдасть жорсткого й непоправного удару по біологічному різноманіттю нашої держави й екологічному балансу територій.

Природно-заповідний фонд України є національним надбанням українського народу і частиною Всесвітньої природної спадщини. Під егідою ЮНЕСКО знаходяться 8 біосферних заповідників України. В разі дозволу на полювання на їх території ЮНЕСКО, як спеціально уповноважений орган ООН, буде мати всі підстави для ануляції сертифікатів щодо внесення цих об'єктів в Світову мережу біосферних резерватів, що також негативно вплине на міжнародний імідж нашої країни.

Полювання на заповідних територіях також значно погіршить і без того невеликі прибутки зазначених об'єктів ПЗФ, оскільки заважатиме розвиткові екотуризму, бо ставить під загрозу здоров'я та життя відвідувачів.

Мисливські угіддя охоплюють близько 80 % території країни, площа природно-заповідного фонду України близько 5,6 %, а площа природних та біосферних заповідників й національних парків не дотягує й до 2 %. Таким чином, дозвіл на полювання у вказаних об'єктах ПЗФ нівелюватиме й так мізерні площі заповідних територій, та позбавить будь-якого сенсу сам процес заповідання. Ці території просто увійдуть до складу і так достатньої площі мисливських угідь, а мізерна площа ПЗФ зменшиться. Отже, введення полювання на заповідних територіях фактично призведе до їх ліквідації, бо вони вже не будуть відповідати своєму призначенню.

Замість того, щоб вести раціональне мисливське господарство, сприяючи відтворенню дичини, пан Барвиненко пропонує дозволити знищення тваринного світу в останніх недоторканих куточках дикої заповідної природи. Відповідальні мисливці мають розуміти хибність такої ідеї, адже заповідні території є найбільш ефективними ділянками по відтворенню дичини. Саме тут дикі тварини зберігають й відновлюють свої популяції у повному спокої. Завдяки цьому відбувається поповнення популяцій тварин й на самих мисливських угіддях, якими користуються мисливці. Отже, все повинно відповідати своїм функціям: мисливське господарство та мисливські угіддя – для полювання, а об'єкти ПЗФ – для збереження й відтворення флори та фауни.

Фундаментальним принципом сучасного підходу в справі охорони природи є принцип «невтручання та недомінування над природою», який окреслений в «Концепції Сталого Розвитку» де наголошується, що людство має в першу чергу контролювати свою діяльність, а не природні механізми. Тому намагання впровадити полювання на заповідних територіях і навіть їхніх антропогенних зонах є кроком назад та поверненням до тоталітарної та антропоцентричної ідеології 30-40-х років минулого століття, коли природу просто «ламали через коліно». Коли в окремих передових країнах світу (Великобританія, Ізраїль) на найбільш жорстокі види полювання введено повну забороону, окремі українські народні депутати фактично пропонують переймати досвід країн Африки.

Враховуючи все вищенаведене, просимо Комітет Верховної Ради з екологічної політики та Вас особисто докласти всіх зусиль, щоб законопроект № 2286-д від 12.03.13 р. "Про внесення змін до Закону України "Про природно-заповідний фонд України", як ганебний та антиекологічний, не набув чинності за жодних умов.